Dosarul nr.2r-266/25 (2-25086659-03-2r-22072025)
Judecătoria Edineț, sediul central
Judecător Ghenadie Bîrsan

CURTEA DE APEL NORD
D E C I Z I E

08 decembrie 2025 **mun. Bălți**

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord
În componența:
preşedintele colegiului, judecătorul Elena Grumeza,
judecătorii Ivan Parii și Natalia Costaș,

examinând, fără citarea părților, cererea de recurs declarată de Știrbu Elena, reprezentată de avocatul Botnari Vitalia împotriva încheierii judecătoriei Edineț, sediul central din 26 iunie 2025 de refuz în primirea cererii de chemare în judecată depusă de Știrbu Elena către Direcția Învățământ, Tineret și Sport Briceni privind suspendarea și anularea ordinelor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, încasarea prejudiciului moral și al cheltuielilor de judecată,

constată:

Poziția instanței de fond:

1. La data de 17 iunie 2025 reclamanta Știrbu Elena a formulat cerere în judecată către Direcția Învățământ, Tineret și Sport Briceni prin care a solicitat:

- ✓ suspendarea executării ordinului nr. 49/02 din 15.05.2025 emis de șeful interimar al Direcției Învățământ, Tineret și Sport Briceni cu privire la suspendarea organizării concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante de director și încetarea contractelor individuale de muncă ale directorilor interimari în instituțiile care trec la regim de autogestiune financiar-economică;
- ✓ suspendarea executării ordinului nr. 52/01 din 15.05.2025 emis de șeful interimar al Direcției Învățământ, Tineret și Sport Briceni cu privire la constatarea încetării de drept a raporturilor de serviciu cu Știrbu Elena;
- ✓ a anula ca ilegal ordinul ordinului nr. 49/02 din 15.05.2025;
- ✓ a anula ca ilegal ordinul nr. 52/01 din 15.05.2025;
- ✓ a o restabili pe Știrbu Elena în funcția de *****;
- ✓ a obliga Direcția Învățământ, Tineret și Sport Briceni de a achita salariul pentru perioada absenței forțate de la muncă începând cu data eliberării din funcție;
- ✓ a încasa prejudiciul moral în sumă de 50 000 lei;
- ✓ încasarea cheltuielilor de judecată.

2. Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul central din 26 iunie 2025 s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată depusă de Știrbu Elena către Direcția Învățământ, Tineret și Sport Briceni privind suspendarea și anularea ordinelor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la

muncă, încasarea prejudiciului moral și al cheltuielilor de judecată, în conformitate cu prevederile art. 169 alin.1) lit. a) CPC.

Solicitarea recurentului:

3. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond din 26 iunie 2025, Știrbu Elena reprezentată de avocatul Botnari Vitalia la 01 iulie 2025 a declarat recurs, solicitând admiterea recursului înaintat, casarea încheierii supuse contestării, cu remiterea cauzei la rejudecare.

Argumentele părților:

4. În motivarea recursului s-a invocat că, însăși instanța, reține că dacă acțiunea în contencios administrativ depusă în instanța de judecată conține pretenții separabile de drept administrativ şi de drept civil, acestea se separă printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, atunci nu este clar de ce în cazul dat instanța nu a separat pretențiile. Alăturat atrage atenția că, în temeiul prevederilor legale, instanța prin încheierea poate să decline competența de la examinarea cererii de chemare în judecată, cu remiterea dosarului președintelui de instanță spre redistribuire aleatorie, fapt ce nu a fost luat în considerație la emiterea încheierii contestate.
5. Susține că, în încheiere, se indică că refuzul judecătorului de a primi cererea de chemare în judecată, exclude adresarea repetată în judecată a aceluiaşi reclamant, cu aceiaşi acțiune, împotriva aceluiaşi pârât, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri. După cum s-a invocat în cererea de chemare în judecată, reclamanta prin intermediul reprezentantului său a încercat de a soluționa litigiul pe cale amiabilă. Având în vedere că litigiul nu a fost soluționat pe cale amiabilă reclamanta s-a adresat cu acțiune în judecată.
6. Având în vedere faptul că în speța dată se atestă un litigiu de muncă, în temeiul normelor indicate în acțiunea civilă, reclamanta/recurenta este în drept de a se adresa cu cerere de chemare în judecată cu solicitările reținute în acțiune, cu atât mai mult că Codul muncii nu interzice de a contesta ordinul de preavizare, dar din contra prevede că singurul remediu efectiv în toate litigiile de muncă sunt instanțele de judecată, atunci când nu a fost posibil de a soluționa litigiul pe cale amiabilă între salariat și angajator.
7. Susține că, prezentul litigiu urmează a fi examinat de instanța de judecată, iar refuzul de primire a cererii de chemare în judecată din motivele indicate în încheierea contestată sunt declarative, neîntemeiate, nefondate, iar prin refuzul de primire a cererii de chemare în judecată și excluderea adresării repetată în judecată a aceluiaşi reclamant, cu aceiaşi acțiune, împotriva aceluiaşi pârât, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri, cet. Ştirbu Elena, i-a fost încălcat dreptul la apărare prevăzut de normele legale.
8. La data de 03 iulie 205 reprezentantul recurentei Știrbu Elena, avocatul Botanari Vitalia a depus o cerere prin care suplimentar la cererea de recurs a menționat că, potrivit răspunsului Direcției Învățământ, Tineret și Sport Briceni, recurenta în timpul exercitării funcției de director interimar al Gimnaziului, nu a fost funcționar public, prin urmare litigiul, urmează a fi examinat în procedură contencioasă.

9. Prin referința din 19 septembrie 2025 intimatul Direcția Învățământ, Tineret și Sport Briceni a solicitat respingerea cererii de recurs declarate de Știrbu Elena cu menținerea încheierii instanței de fond.

Aprecierea instanței de recurs:

10. Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs și a materialelor din dosar, Colegiul Civil consideră recursul drept întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele motive:
11. Instanţa de recurs reiterează prevederile art. 425 CPC, care statuiază expres că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.
12. Potrivit materialelor cauzei rezultă cu certitudine că, încheierea recurată a fost expediată în adresa recurentei la data de 30 iunie 2025, iar recursul a fost declarat la 01 iulie 2025.
13. Astfel, prin prisma art. 425 CPC, instanţa de recurs constată că recursul a fost declarat în termen**.**
14. Potrivit art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.
15. Conform art. 427 lit. „b” CPC al RM instanţa de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.
16. Materialele cauzei atestă că, reclamanta Știrbu Elena a formulat prezenta cerere de chemare în judecată către Direcția Învățământ, Tineret și Sport Briceni prin care a solicitat suspendarea și anularea ordinelor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, încasarea prejudiciului moral și al cheltuielilor de judecată.
17. Prin încheierea judecătoriei Edineț, sediul central din 26 iunie 2025 s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată formulată de Știrbu Elena, în conformitate cu prevederile art.169 alin.1) lit. „a” CPC al RM.
18. În conformitate cu prevederile 169 alin.1 lit. a) CPC al RM, Judecătorul refuză să primească cererea de chemare în judecată dacă cererea nu urmează a fi judecată în instanţă judecătorească în procedură civilă.
19. Pentru a se pronunța astfel, prima instanță a invocat prevederile art.169 alin. 1) lit. a) CPC, indicând precum că, cerința reclamantei privind achitarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, încasarea prejudiciului moral și al cheltuielilor de judecată, constituie pretenții care prin prisma Codului administrativ face obiect de examinare a instanței de contencios administrativ.
20. În conformitate cu art.169 alin.1) CPC, judecătorul refuză să primească cererea de chemare în judecată dacă: a) cererea nu urmează a fi judecată în instanţă judecătorească în procedură civilă.

21. Reţinând obligaţia instanţei de a asigura preeminenţa dreptului în sensul definit de Constituţie şi practica internaţională, Colegiul constată că legislaţia naţională instituie posibilitatea refuzării cererii de chemare în judecată dacă reclamantul a înaintat cererea care nu urmează a fi judecată în instanţa judecătorească în procedură civilă.
22. Colegiul notează că o cerere poate să nu fie admisă de lege de a fi examinată în instanța judecătorească în procedura civilă din două motive:
23. *1) Nu au fost respectate normele de competență generală*. Competența generală este acea instituție juridică ce îndeplinește funcția de delimitare a cauzelor ce urmează a fi examinate și soluționate de către instanța de judecată sau de alte organe.
24. Colegiul atestă că una din felurile competenței generale este competența general exclusivă, ce presupune aptitudinea exclusivă prevăzută de lege de a examina și soluționa o anumită cauză civilă de către un organ jurisdicțional, spre exemplu: cererea urmează a fi examinată doar de către instanța de judecată, litigiul urmează a fi soluționat doar de organele administrative sau doar de organizațiile nestatale, etc.
25. Așadar, la primirea cererii de chemare în judecată judecătorul mai întâi va verifica aptitudinea instanțelor judecătorești de a examina și soluționa acțiunea civilă cu care a fost sesizată, adică va stabili inclusiv sub aspectul competenței generale exclusive.
26. *2) Obiectul cererii urmează a fi examinat într-o altă procedură specială, decît procedura civilă.*
27. Din analiza prevederilor legislației procesual-civile, se constată că în principiu, judecătorul urmează să refuze de a primi cererea de chemare în judecată dacă nu au fost respectate regulile competenței generale exclusive, iar cererea urmează a fi examinată într-o altă procedură specială, decît procedura civilă.
28. Verificând argumentele recurentului, legalitatea și temeinicia încheierii prin prisma normelor de drept și constatărilor citate supra, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră că instanța de fond eronat a ajuns la concluzia refuzului în primirea acțiunii înaintate de Știrbu Elena.
29. Or, judecătorul refuză în primirea cererii de chemare în judecată, dacă cererea nu urmează a fi judecată în instanţă judecătorească în procedură civilă, aceasta fiind de competența unui alt organ jurisdicțional, organelor de drept competente, etc.
30. Aici, Colegiul civil notează că intentarea acţiunii civile - este o etapă de sine stătătoare a procesului civil, ce reprezintă prima şi o foarte importantă verigă din sistemul de acţiuni procesuale, care se înlocuiesc succesiv una pe alta şi asigură desfăşurarea procesului. Pentru a declanşa un proces civil în vederea apărării drepturilor civile încălcate sau contestate este necesar ca persoanele interesate să sesizeze instanţa de judecată competentă, acest fapt prezumând că activitatea instanţelor judecătoreşti se caracterizează prin faptul că ele nu pot începe activitatea lor decât pe baza unor cereri, înaintate de cei interesaţi în vederea apărării drepturilor încălcate sau contestate, aşa după cum prevede art. 7 alin.(1) Cod de procedură civilă, conform căruia instanţa judecătorească intentează procesul civil la cererea persoanei

care revendică apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertăţi ori a unui interes legitim.

31. În conformitate cu prevederile art.166 alin.1) Cod de procedură civilă, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept trebuie să depună în instanţa competentă o cerere de chemare în judecată. Cererea de chemare în judecată este actul procedural scris, întocmit în conformitate cu legislaţia procesual civilă, prin care reclamantul învesteşte instanţa de judecată cu o pretenţie civilă. Adică, cererea de chemare în judecată constituie primul dintr-o serie întreagă de acte şi forme procesuale prin intermediul căreia acţiunea civilă este pusă în mişcare şi susţinută până la completa ei epuizare.
32. Potrivit art.33 alin.(1) al Codului de procedură civilă, instanţele judecătoreşti judecă toate pricinile civile cu participarea persoanelor fizice, persoanelor juridice şi autorităților publice privind apărarea drepturilor, libertăților şi intereselor legitime încălcate sau contestate, pricini pentru care legea nu prevede competenţă altor organe.
33. În contextul dispozițiilor legal citate, Colegiul atestă că instanța de fond în mod eronat a concluzionat asupra refuzului în primirea cererii de chemare în judecată, or este cert faptul că soluționarea pretențiilor invocate de reclamantă în cererea de chemare în judecată, este de competența exclusivă a instanței de judecată și nu a unui alt organ.
34. Colegiul consideră eronată concluzia instanței de fond, potrivit căreia drepturile reclamantei pot fi revendicate printr-o acțiune în contencios administrativ, or, potrivit Nomenculatorului funcţiilor publice, reclamanta-recurentă Știrbu Elena nu are statut de funcționar public, fapt reținut nemijlocit și în răspunsul intimatului Direcția Învățământ, Tineret și Sport Briceni nr. 456 din 03.07.2025 (f.d.53). Prin urmare, rezultă cert că cererea de chemare în judecată depusă de reclamantă, urmează a fi examinată în procedura contencioasă.
35. De altfel, la stabilirea circumstanțelor ce duc la refuzul primirii cererii în temeiul menţionat, instanța de fond nu a ținut cont nici de faptul că art. 13 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale indică faptul că orice persoană ale cărei drepturi şi libertăți recunoscute de Convenţie au fost încălcate are dreptul să se adreseze efectiv unei instituții naționale.
36. Astfel, pornind de la circumstanțele menționate supra, pentru a nu admite încălcarea dreptului la un proces echitabil, şi pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal, în contextul respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art.6 §1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, art.20 din Constituția Republicii Moldova şi art.5 din CPC, relevat şi în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate generează necesitatea admiterii recursului declarat de avocatul Botnari Vitalia în interesele lui Știrbu Elena, casării încheierii Judecătoriei Edineț, sediul central din 26 iunie 2025 cu remiterea cauzei spre rejudecare instanței de fond, în același complet de judecată, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.
37. În temeiul art. 427 lit. „b” CPC al RM, Colegiul civil

D E C I D E:

Admite cererea de recurs declarată de Știrbu Elena, reprezentată de avocatul Botnari Vitalia.

Casează încheierea judecătoriei Edineț, sediul central din 26 iunie 2025 de refuz în primirea cererii de chemare în judecată depusă de Știrbu Elena către Direcția Învățământ, Tineret și Sport Briceni privind suspendarea și anularea ordinelor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, încasarea prejudiciului moral și al cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță, în același complet de judecată, la etapa primirii acțiunii.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
Judecătorul **Elena Grumeza**

Judecătorii **Ivan Parii** **Natalia Costaș**